

CONCEPT

Ceciel Borghouts
Petra van den Brom-Snijders
(meetkunde)
Arlette Buter
Anneke van Gool

EINDREDACTIE

Sigrid Kroon
Dorine de Kruyf
Ramon Verwijst
Anne Wichgers

AUTEURS

Nicole Bus
Anke Fourdraine
Désirée Janssen
Marieke van Lierop
Sabine Lit
Martie de Pater-Sneep
Pieter Schouten
Marijke Spoelder

REKENMUUR

VAN PLUSPUNT

6

Delen

$14 : 2$

$14 : 5$

5

Tafels van
vermenigvuldiging

$2 \times \dots$

$5 \times \dots$

$10 \times \dots$

$18 + 9$

$35 + 7$

$30 - 6$

$45 - 9$

$2 \times 4 \rightarrow 3 \times 4$

$4 \times 4 \leftarrow 5 \times 4$

$5 \times 4 \rightarrow 6 \times 4$

$9 \times 4 \leftarrow 10 \times 4$

4

Rekenen
tot en met 100

$50 + 20$

$56 + 20$

$50 - 20$

$56 - 20$

$48 + \dots = 50$

$70 - 6$

3

Rekenen
tot en met 20

$15 + 2$

$15 - 2$

2

Oriëntatie getallen
tot en met 100

1

Rekenen
tot en met 10

5

2

3

0

Oriëntatie getallen
tot en met 20

$150 : 3$

$42 : 3$

7×3
 7×9
 8×6
 8×4

4×7
 2×9
 6×3

3×40

4×23

$40 + 5$
 $42 + 5$
 $48 + 7$

$56 - 2$
 $56 - 8$

$46 + 23$
 $46 + 28$

$56 - 23$
 $56 - 28$

$6 + \dots = 10$
 $16 + \dots = 20$

$6 + 8$

$16 - 8$

97 98 99 100

$5 + 2$

$5 - 2$

17 18 19 20

DOEL

- Je oefent betekenis verlenen aan getallen tot in de miljarden en je oefent getallen tot in de miljarden op 2 manieren schrijven: 5,2 miljoen en 5.200.000.
- Je oefent getallen tot in de miljarden op volgorde te zetten, af te lezen en schattend te plaatsen op een getallenlijn.

1

Schrijf in woorden.

3.100.000 = miljoen	4.500.000.000 = miljard
4.870.000 = miljoen	78.230.000.000 = miljard
6.390.000 = miljoen	5.090.000.000 = miljard
65.070.000 = miljoen	216.050.000.000 = miljard
17.230.000 = miljoen	337.446.000.000 = miljard

2

Hoeveel is het gekleurde cijfer waard?

9 8 6.5 0 2.6 0 0 →	2 3.8 4 5.6 1 2 →
7 0 4.5 9 3 →	5 4.3 2 1.9 7 8.0 0 0 →
5 9 7.8 4 0 →	1 2 5.8 7 9.0 2 6 →
9.8 4 0.3 2 1 →	9 9 5.0 0 4 →
4 9 9.0 0 0 →	
4 9.9 0 0.0 0 0 →	
9 0 0.0 0 4 →	
9 4 0 9 →	

Zoek in de rijtjes. Schrijf in woorden: duizend, miljoen of miljard.

het kleinste getal:

het grootste getal:

bijna 1 miljoen:

bijna 1 miljard:

3

Welk getal ligt het dichtstbij? Omcirkel.

3.000.000	3.100.000	3.000.100	2.999.999
6.500.000	6.150.000	6.900.000	6.100.000
9.500.000	9.499.000	9.550.000	9.250.000

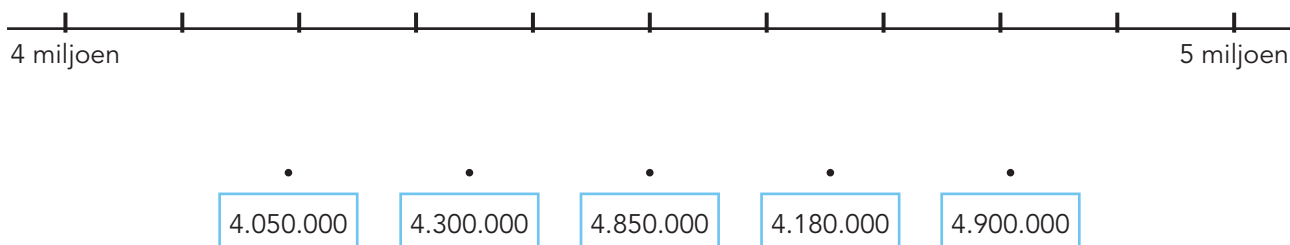
4

Schrijf op een andere manier.

in cijfers		als kommagetal	
31,4 miljard	→	2.010.000.000	→ miljard
13,7 miljard	→	46.300.000.000	→ miljard
89,3 miljoen	→	20.500.000	→ miljoen
196,8 miljoen	→	38.600.000	→ miljoen
25,5 duizend	→	40.800	→ duizend

5

Maak vast.

6

Van klein naar groot. Schrijf in cijfers.

350 miljoen	290 duizend	3,4 miljard	68 miljoen	875 duizend

28,9 miljard	864 duizend 560	8 miljoen 43 duizend	15 honderd 49	36,02 miljoen

7

Welk woord is weg? Kies uit: duizend – miljoen – miljard.

In Duitsland wonen ongeveer 82,79 mensen.

In de Verenigde Staten wonen ongeveer 325,7 mensen.

In Eindhoven wonen ongeveer 223 mensen.

Dat huis staat te koop voor 1,8 euro.

In China wonen ongeveer 1,386 mensen.

HOE GING HET?

DOEL

- Je oefent optellen en aftrekken tot en met 100 ($46 + 23$, $46 + 28$, $56 - 23$, $56 - 28$).

1

Reken uit.

$86 - 22 = \dots\dots$

$52 + 29 = \dots\dots$

$43 - 19 = \dots\dots$

$58 + 32 = \dots\dots$

$58 - 15 = \dots\dots$

$67 + 17 = \dots\dots$

$73 - 39 = \dots\dots$

$46 + 23 = \dots\dots$

$32 - 17 = \dots\dots$

$27 + 35 = \dots\dots$

2

Reken uit.

$$\begin{array}{r} 43 \\ + 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 65 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 31 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 44 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 92 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 79 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61 \\ - 35 \\ \hline \end{array}$$

3

Maak 9 verschillende plussommen.

Kies steeds uit elke rij een getal.

38	46	59
----	----	----

22	19	34
----	----	----

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$

4

Maak 9 verschillende minsommen.

Kies steeds uit elke rij een getal.

59	74	63
----	----	----

27	31	18
----	----	----

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

5

Reken uit.

+	16	38	23
28			
37			
61			

-	28	34	19
87			
73			
95			

6

Reken uit.

$$63 + \text{virus} = 78$$

$$49 + \text{virus} = 77$$

$$46 + \text{virus} = 80$$

$$32 + \text{virus} = 59$$

$$57 + \text{virus} = 91$$

$$82 - \text{virus} = 46$$

$$47 - \text{virus} = 23$$

$$65 - \text{virus} = 34$$

$$96 - \text{virus} = 49$$

$$52 - \text{virus} = 34$$

$$37 + \text{virus} = 54$$

$$46 + \text{virus} = 71$$

$$28 + \text{virus} = 62$$

$$51 + \text{virus} = 77$$

$$19 + \text{virus} = 62$$

$$54 - \text{virus} = 19$$

$$71 - \text{virus} = 52$$

$$43 - \text{virus} = 21$$

$$57 - \text{virus} = 41$$

$$72 - \text{virus} = 24$$

DOEL

- Je oefent het gemiddelde berekenen met hoofdrekenen.
- Je oefent het gemiddelde berekenen met de rekenmachine.

1

Reken het gemiddelde uit.

aardrijkskundecijfers: $7 - 6 - 8$

optelsom:

deelsom:

antwoord:

geschiedeniscijfers: $8 - 7 - 5 - 8$

optelsom:

deelsom:

antwoord:

taalcijfers: $5 - 4 - 6 - 7 - 6 - 8$

optelsom:

deelsom:

antwoord:

rekencijfers: $10 - 6 - 7 - 8 - 9 - 8$

optelsom:

deelsom:

antwoord:

2

Reken het gemiddelde uit.

worp	gegooid	totaal aantal ogen	gemiddelde per steen in deze worp
1	5, 4, 2, 1		
2	3, 6, 2, 1		
3	6, 1, 3, 6		
4	5, 5, 4, 6		
5	3, 4, 4, 1		
6	2, 2, 1, 1		

Laat zien hoe je rekt.

optelsom:

deelsom:

antwoord:

3

Reken het gemiddelde uit in je schrift.

Iris leest in een uur 120 bladzijden. Hoeveel bladzijden leest ze gemiddeld in 20 minuten?

som:

antwoord:

Bart rent 1500 m in 5 minuten.

Hoeveel meter rent hij gemiddeld in 1 minuut?

som:

antwoord:

4

Reken het gemiddelde uit in je schrift.

Kris maakt een schaatstocht.
Het eerste uur rijdt hij 13 km.
Het tweede uur 14 km en het derde uur 12 km.
Hoeveel km per uur rijdt hij gemiddeld?

optelsom:

.....

antwoord:

Jelle speelt computerspelletjes.
Maandag doet hij er 4, dinsdag 3, woensdag 7,
donderdag 5 en vrijdag 6.
Hoeveel spelletjes doet hij gemiddeld per dag?

optelsom:

.....

antwoord:

5

Reken de gemiddelde opbrengst per kind uit. opbrengst lotenverkoop per kind

	ma	di	wo	do	vrij	gemiddelde opbrengst
Bieke	€ 19,50	€ 28,15	€ 58,20	€ 6,55	€ 19,40	
Jill	€ 25,80	€ 17,75	€ 31,45	€ 9,45	€ 14,95	
Koen	€ 36,40	€ 21,60	€ 32,50	€ 7,80	€ 17,25	
Stijn	€ 10,80	€ 24,20	€ 56,00	€ 11,10	€ 19,00	
Roy	€ 34,65	€ 31,95	€ 45,80	€ 14,75	€ 23,70	

6

Reken het gemiddelde uit. Maak eerst een schatting. Gebruik de tabel bij opgave 5.

Hoeveel geld hebben alle kinderen samen
opgehaald?

schatting:

antwoord:

Hoeveel is dat gemiddeld per kind?

schatting:

antwoord:

7

Reken het gemiddelde uit.

De koffers wegen 22 kg, 19,2 kg, 17,6 kg en
23,2 kg.
Hoeveel kg weegt een koffer gemiddeld?

som:

.....

antwoord:

We gaan op vakantie. De eerste dag rijden we
1085 km. De tweede dag 897 km en de derde dag
712 km. Hoeveel km rijden we gemiddeld per dag?

som:

.....

antwoord:

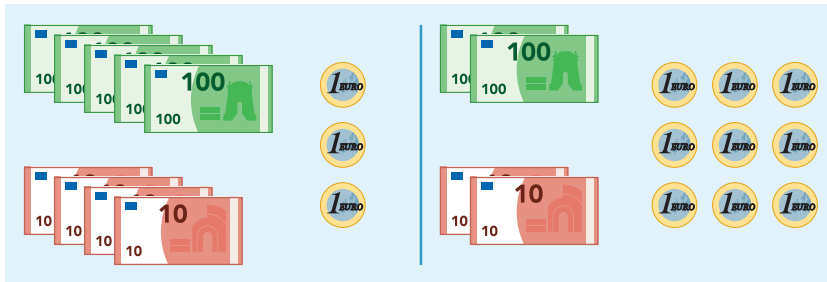
DOEL

- **S** Je oefent sommen als $487 + 235$ en $423 - 248$ cijferend uitrekenen.
- **F** Je oefent sommen als $487 + 235$ en $423 - 248$ cijferend of kolomsgewijs uitrekenen.

1

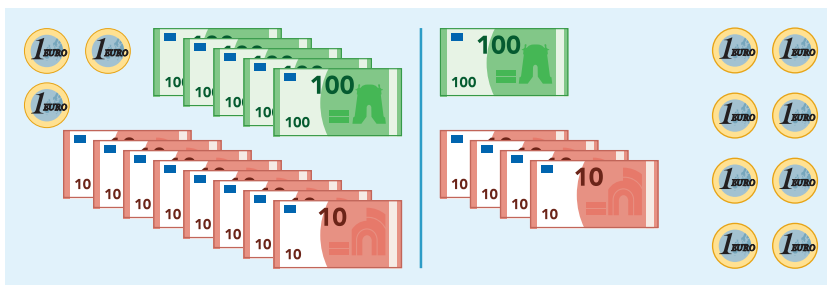
Hoeveel samen? Schrijf eerst de som op.

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

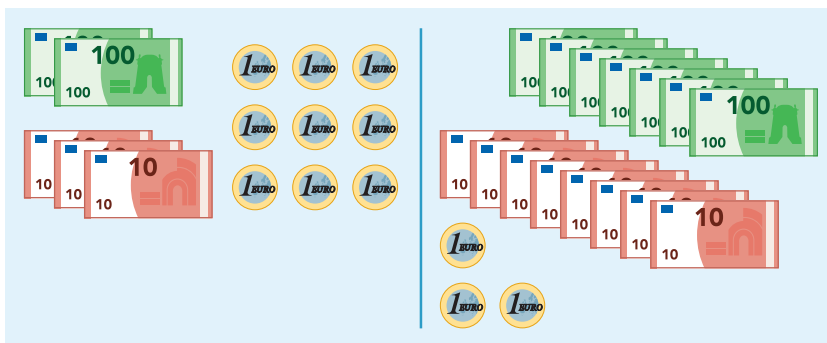
som:

antwoord:

som:

antwoord:

som:

antwoord:

2

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs in je schrift.

$458 + 393 = \dots\dots\dots$

$349 + 308 = \dots\dots\dots$

$294 + 588 = \dots\dots\dots$

$571 + 494 = \dots\dots\dots$

$365 + 479 = \dots\dots\dots$

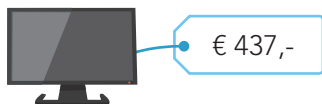
Laat zien hoe je rekent bij de eerste som.

3

Welke som hoort erbij? Hoeveel kost het samen?

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

antwoord:

antwoord:

antwoord:

4

Hoeveel spaargeld over? Reken uit in je rekenschrift.

gespaard	uitgegeven	som	geld over
€ 623,-	€ 367,-		€
€ 481,-	€ 256,-		€
€ 387,-	€ 118,-		€
€ 548,-	€ 392,-		€
€ 292,-	€ 134,-		€

5

Hoofdrekenen of kolomsgewijs / cijferen?

Zet in de goede kolom en reken de hoofdrekenommen uit.

$$648 - 359$$

$$755 - 420$$

$$432 - 183$$

$$619 - 384$$

$$639 - 339$$

$$534 - 199$$

hoofdrekenen

kolomsgewijs / cijferen

6

Reken uit.

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 652 \\ 287 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 754 \\ 355 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 822 \\ 616 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 546 \\ 248 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 440 \\ 191 \\ \hline \end{array}$$

DOEL

- Je oefent betekenis verlenen aan getallen tot in de miljarden en je oefent getallen tot in de miljarden op 2 manieren schrijven: 5,2 miljoen en 5.200.000.
- Je oefent getallen tot in de miljarden op volgorde te zetten, af te lezen en schattend te plaatsen op een getallenlijn.

1

Schrijf in cijfers.

14 miljard =	19,2 miljoen =
9 duizend =	24,8 miljard =
35 miljoen =	3,7 duizend =
600 miljoen =	0,2 miljard =

2

Van klein naar groot.

640.800	60.004.800	6.040.800	60.804	64.800.000

859.700	8.597.000	85.970	80.597	859.000.700

3

Hoeveel is het cijfer waard?

6		8	
367.052		8.934.073	
2.361.589.000		129.825	
5.006.000		4.320.480	
16.257.000		5.847.250.000	

4

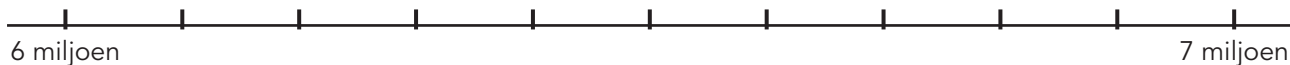
Schrijf op een andere manier.

in cijfers		als kommagetal	
31,4 miljard	→	2.060.000.000	→ miljard
13,7 miljard	→	41.700.000.000	→ miljard
80,3 miljoen	→	38.500.000	→ miljoen
106,8 miljoen	→	58.600.000	→ miljoen
52,9 duizend	→	90.100	→ duizend

5

Maak vast.

6

S

Van klein naar groot. Schrijf in cijfers.

51 duizend	5,1 miljoen	5,1 miljard	5,1 duizend	51 miljoen

25 miljard	274 miljoen	38 miljoen 6 duizend
486 duizend	2 miljoen 740 duizend	4 miljard 90 duizend

7

S

Welk getal ligt het dichtstbij? Omcirkel.

5.000.000	5.100.000	4.950.000	5.250.000
7.500.000	7.100.000	7.850.000	7.490.000
8.150.000	7.999.000	8.350.000	7.950.000

KLAAR VOOR DE TOETS?

DOEL

- Je oefent vermenigvuldigen met tientallen (3×40) en vermenigvuldigen met de strategie splitsen (4×23).

1

Reken uit.

$3 \times 26 = \dots\dots\dots$

$3 \times 75 = \dots\dots\dots$

$2 \times 45 = \dots\dots\dots$

$4 \times 58 = \dots\dots\dots$

$8 \times 25 = \dots\dots\dots$

$5 \times 66 = \dots\dots\dots$

$7 \times 34 = \dots\dots\dots$

$5 \times 83 = \dots\dots\dots$

$3 \times 22 = \dots\dots\dots$

$7 \times 38 = \dots\dots\dots$

2

Reken uit.

$$\begin{array}{c} \boxed{3} \\ \downarrow \times 54 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{5} \\ \downarrow \times 31 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{6} \\ \downarrow \times 26 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{4} \\ \downarrow \times 39 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{6} \\ \downarrow \times 58 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{4} \\ \downarrow \times 44 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{5} \\ \downarrow \times 73 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{3} \\ \downarrow \times 89 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{4} \\ \downarrow \times 62 \downarrow \\ \boxed{} \end{array}$$

3**Reken uit.**

$8 \times \text{☼} = 640$

$3 \times \text{☼} = 210$

$50 \times \text{☼} = 450$

$8 \times \text{☼} = 320$

$6 \times \text{☼} = 420$

$9 \times \text{☼} = 360$

$60 \times \text{☼} = 180$

$9 \times \text{☼} = 630$

$50 \times \text{☼} = 500$

$7 \times \text{☼} = 560$

$5 \times \text{☼} = 250$

$6 \times \text{☼} = 120$

4**Reken uit.**

$6 \times 35 = \dots\dots\dots$

$9 \times 46 = \dots\dots\dots$

$3 \times 57 = \dots\dots\dots$

$4 \times 73 = \dots\dots\dots$

$7 \times 32 = \dots\dots\dots$

$8 \times 19 = \dots\dots\dots$

$5 \times 66 = \dots\dots\dots$

$3 \times 81 = \dots\dots\dots$

$4 \times 89 = \dots\dots\dots$

$6 \times 92 = \dots\dots\dots$

$2 \times 75 = \dots\dots\dots$

$7 \times 68 = \dots\dots\dots$

5**Reken uit.**

$\times$	30	80	70	50	90
7					
5					
4					

DOEL

- Je oefent het gemiddelde berekenen met hoofdrekenen.
- Je oefent het gemiddelde berekenen met de rekenmachine.

1

Reken het gemiddelde uit in je schrift.

30 40

10 40 70

35 65

100 110 120

85 140 150

22 26 27

50 60

45 55 110

45 115

120 135 165

75 85 110

25 70 85

2

Reken het gemiddelde uit.

worp	gegooid	totaal aantal ogen	gemiddelde per steen in deze worp
1	4, 4, 3, 1		
2	1, 1, 1, 1		
3	5, 2, 3, 6		
4	2, 1, 2, 3		
5	6, 6, 6, 6		
6	3, 1, 3, 1		

Hoeveel is het gemiddelde aantal punten in een worp? Laat zien hoe je rekent.

som:

antwoord:

3

Reken het gemiddelde uit.

Ivar haalt in 5 dagen € 45,- op met het verkopen van loten.
Hoeveel euro is dat gemiddeld per dag?

som:

antwoord:

Regnie traint op maandag van 10:00 uur tot 12:00 uur en op woensdag van 18:00 uur tot 21:00 uur.
Hoeveel uur traint zij gemiddeld per dag?

som:

antwoord:

4

Reken het gemiddelde uit.

Aiara fietst de eerste dag 45 kilometer, de tweede dag 38 kilometer en de derde dag 46 kilometer. Hoeveel kilometer fietst zij gemiddeld per dag?

som:

antwoord:

Cato en Pien smeren samen 90 broodjes. Hoeveel broodjes zijn dat gemiddeld per persoon?

som:

antwoord:

5

Reken het gemiddelde uit. Gebruik een rekenmachine.

€ 285,-
€ 39,-

€ 246,-
€ 658,-
€ 317,-

€ 198,-
€ 79,-
€ 233,-

€ 156,-
€ 274,-
€ 359,-
€ 594,-

€ 115,-
€ 280,-
€ 76,-
€ 351,-

6

Reken de gemiddelde temperatuur uit. Gebruik een rekenmachine.

maandag	30 graden
dinsdag	27 graden
woensdag	25 graden
donderdag	19 graden
vrijdag	22 graden
zaterdag	28 graden
zondag	31 graden

Laat zien hoe je rekent.

De gemiddelde temperatuur is graden.

7

S

Reken het gemiddelde aantal punten per worp uit. Gebruik een rekenmachine.

naam	worp			gemiddeld aantal punten per worp
	1	2	3	
Wout	15, 14, 3	6, 8, 18	20, 11, 19	
Finn	8, 10, 0	20, 11, 17	6, 18, 3	
Puck	2, 4, 0	10, 20, 16	3, 12, 17	
Lea	20, 17, 9	12, 5, 14	18, 4, 9	

DOEL

- **F** Je oefent sommen als 12×64 en 22×64 cijferend uitrekenen of met splitsen.
- Je oefent sommen als 6×346 cijferend of kolomsgewijs uitrekenen.

1

Reken uit.

Reken uit met splitsen. Daarna $10 \times$ zoveel.

$$100 + 16$$

$$2 \times 58 = \dots\dots\dots$$

$$20 \times 58 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 97 = \dots\dots\dots$$

$$40 \times 97 = \dots\dots\dots$$

$$6 \times 35 = \dots\dots\dots$$

$$60 \times 35 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 59 = \dots\dots\dots$$

$$30 \times 59 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 64 = \dots\dots\dots$$

$$30 \times 64 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 72 = \dots\dots\dots$$

$$50 \times 72 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 23 = \dots\dots\dots$$

$$40 \times 23 = \dots\dots\dots$$

$$2 \times 85 = \dots\dots\dots$$

$$20 \times 85 = \dots\dots\dots$$

2

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen of met splitsen. Laat zien hoe je rekent.

Op een rij kunnen 48 tegels.
De stratenmaker legt 14 rijen.
Hoeveel tegels legt de stratenmaker?

som: $\dots\dots\dots$

antwoord: $\dots\dots\dots$

Op een rij kunnen 52 tegels.
De stratenmaker legt 16 rijen.
Hoeveel tegels legt de stratenmaker?

som: $\dots\dots\dots$

antwoord: $\dots\dots\dots$

3

Keer om en reken uit in je schrift. Reken uit met cijferen of met splitsen.

$$57 \times 14 = \dots\dots\dots$$

$$68 \times 15 = 15 \times 68 = \dots\dots\dots$$

Laat zien hoe je rekt.

$$46 \times 11 = \dots\dots\dots$$

$$24 \times 12 = \dots\dots\dots$$

$$39 \times 17 = \dots\dots\dots$$

$$77 \times 18 = \dots\dots\dots$$

4

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 609 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 578 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 482 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 753 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 326 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 747 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 815 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 632 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

5

S

Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 86 \\ 22 \\ \times \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ 33 \\ \times \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ 44 \\ \times \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ 55 \\ \times \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \\ 66 \\ \times \\ \hline \end{array}$$